

Informace ze zdravotnictví Ústeckého kraje

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Hradec Králové
14.9.2010

1

Diabetologie - činnost oboru v Ústeckém kraji v roce 2009

Diabetology - Activity in Branch in the Ústecký Region in 2009

Souhrn

Informace ze zdravotnictví kraje o činnosti oboru diabetologie v Ústeckém kraji v roce 2009 obsahuje údaje o ambulantní péči v členění podle druhu zdravotnického zařízení a podle území z oblasti personálního zajištění, činnosti a podrobné údaje o léčených diabetících.

Summary

Information on health service activity in the branch of diabetology in the Ústecký region in 2009 contains data about out-patient care by type of establishment of the region, data about personnel capacity, activity and detailed data about diabetics under treatment.

Podkladem pro zpracování dat v této aktuální informaci o činnosti diabetologie byl roční výkaz, který byl součástí Programu statistických zjišťování Ministerstva zdravotnictví ČR na rok 2009. Výkaz vyplňuje samostatně každá diabetologická ordinace, včetně ambulantních částí nemocnic. Zároveň jej vyplňují ordinace praktických lékařů pro dospělé, které diabetiky aktivně léčí. Publikované údaje jsou zpracovány za všechny ordinace bez ohledu na zřizovatele. Formuláře výkazů a závazné pokyny jsou vystaveny na internetu www.uzis.cz [NZIS / Výkazy 2009].

Edice IZK o činnosti oboru diabetologie v předchozích letech jsou dostupné na internetových stránkách ústavu v části Rychlé informace.

Činnost oboru diabetologie

Diabetes mellitus - úplavice cukrová, které se lidově říká cukrovka, představuje skupinu chronických onemocnění, která má různý mechanismus vzniku a projevuje se poruchou metabolismu cukrů, tuků a bílkovin. V důsledku těchto poruch dochází k rozvoji komplikací, kde jsou postiženy cévy, oči, nervový systém, ledviny a dolní končetiny. V roce 2009 představují diabetici v Ústeckém kraji více než 8 % všech obyvatel.

V kraji bylo léčeno 299 pacientů ve věkové kategorii 0–19 let (v ČR 1 770), což z celkového počtu pacientů činilo 0,43 % (ČR 0,23 %). Ze všech obyvatel v této věkové kategorii to činilo 0,17 % (v ČR 0,08 %).

Odbornou péči o nemocné cukrovkou zajišťovalo 21,80 lékařů a 27,32 ZPBD (v přepočteném počtu, včetně smluvních) v 241 ordinacích. Od roku 2008 se na výkazech A(MZ)1-01 sledují pracovníci také jako průměrný roční přepočtený počet, který výstižněji charakterizuje kapacitní zajištění jednotlivých ambulancí, zvláště v případech ukončení

a zahájení činnosti nebo většího pohybu pracovníků v průběhu roku. Je to součet přepočteného počtu pracovníků za jednotlivé měsíce dělený počtem měsíců sledovaného období. Lékaři k 31.12.2009 léčili celkem 69 643 osob. Na jednoho lékaře v oboru diabetologie v kraji připadlo v průměru 3 195 léčených pacientů (v roce 2004 to bylo 2 906), v ČR připadalo na jednoho lékaře 2 351 pacientů (v roce 2004 to bylo 2 301 pacientů). Jak je patrné z první tabulky, nejvíce je ostatních ambulantních zdravotnických zařízení (83 %), což jsou z převážné většiny ordinace praktických lékařů pro dospělé. V těchto ordinacích lékaři aktivně léčí lehčí formy diabetu v rámci oboru (tzn. že pracovní úvazek vykazují na výkazu PL pro dospělé a na diabetologickém výkazu pouze činnost).

Během roku 2009 bylo provedeno celkem přes 168 tisíc ošetření - vyšetření, což činilo nárůst o více než 2 % oproti předešlému roku. Počet ošetření na 1 lékaře byl v kraji 7 728, nejméně v okrese Ústí nad Labem (5 709) a nejvíce v okrese Teplice (13 076). Potvrzuje se rostoucí trend tohoto onemocnění, celkový počet léčených osob ve srovnání s rokem 2008 vzrostl o 2,5 %. Jedním z hlavních růstových faktorů je stárnutí populace. Dlouhodobě je vyšší výskyt cukrovky u žen než u mužů, v kraji bylo žen téměř 54 % z celkového počtu léčených diabetiků (v ČR 53,5 %).

Počet diabetiků léčených pouze dietou zaujímal 27 % z úhrnu léčených osob, v relaci na 10 000 obyvatel činil 225 případů (ČR 179). Počet léčených PAD byl nejvyšší, činil téměř 50 % z úhrnu, na 10 000 obyvatel připadalo 356 případů (ČR 362). Léčených diabetiků inzulinem bylo 15 % a kombinovanou léčbou inzulinem a PAD pouze 8 %. Struktura pacientů podle druhu léčby v ČR byla následující: 24 % osob bylo léčeno jen dietou, 48,5 % perorálními antidiabetiky (PAD), 16,9 % osob jen inzulinem a téměř 10,6 % kombinovanou léčbou (inzulinem a PAD). Jak je patrné, kraj nevybočuje a potvrzuje republikový trend.

Z hlediska typu diabetu nejčastěji pacienti trpí diabetem II. typu, což tvoří téměř 94 % všech léčených osob, nejvíce těchto pacientů je v okrese Teplice (97 %). Porucha glukosové tolerance se nezahrnuje do počtu osob léčených na diabetes, sleduje se samostatně. Na tuto diagnózu bylo v kraji léčeno 3 725 pacientů.

Jak ukazuje poslední graf (Vývoj počtu léčených diabetiků na 100 000 obyvatel v letech 2000–2009), mimo roku 2003 je stále vzestupný trend počtu léčených diabetiků.

Zpracovala: Lenka Lesková
ÚZIS ČR, Regionální pracoviště Hradec Králové
Habrmanova 19/1, 500 02 Hradec Králové
tel.:495 058 321, fax: 495 058 322
e-mail: drahokoupilová@uzis.cz
<http://www.uzis.cz>

Personální zajištění a počty ošetření dle druhu zdravotnických zařízení

Ukazatel	Počet ZZ a pracovišť	Počet pracovníků ¹⁾		Počet ošetření - vyšetření	
		lékaři	ZPBD ²⁾	celkem	na 1 lékaře
dle druhu zdravotnických zařízení					
Ambulantní část lůžkových ZZ	18	5,55	9,40	40 060	7 218
Samostatná ordinace lékaře specialisty	23	14,45	14,87	115 989	8 027
Ostatní ambulantní zdravotnická zařízení	200	1,80	2,05	12 432	6 907
Celkem	241	21,80	26,32	168 481	7 728
dle území (okres)					
Děčín	19	2,70	4,00	30 996	11 480
Chomutov	40	3,52	3,77	22 370	6 355
Litoměřice	22	2,60	3,20	26 548	10 211
Louny	25	2,70	2,70	16 906	6 261
Most	38	3,00	3,00	19 563	6 521
Teplice	49	1,43	2,40	18 698	13 076
Ústí nad Labem	48	5,85	7,25	33 400	5 709
Ústecký kraj	241	21,80	26,32	168 481	7 728

¹⁾ Průměrný roční přepočtený počet pracovníků celkem (vč. smluvních) - z odevzdaných ročních výkazů A(MZ)1-01

²⁾ ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu dle zákona č. 96/2004 Sb., o nelékařských zdravotnických povoláních § 5–§ 21

Léčené osoby podle jednotlivých typů diabetu

Území, okres	Počet léčených osob podle jednotlivých typů diabetu				
	absolutně	na 10 000 obyvatel	v %		
			I. typ DM (E10)	II. typ DM (E11)	sekundární diabetes (E13)
Děčín	10 765	793,06	8,96	89,79	1,24
Chomutov	10 279	812,97	3,35	96,27	0,38
Litoměřice	10 606	898,51	5,42	94,09	0,49
Louny	6 331	725,51	4,34	95,10	0,55
Most	8 164	696,15	3,53	93,23	3,25
Teplice	12 338	949,19	2,25	96,87	0,88
Ústí nad Labem	11 160	918,84	6,63	92,63	0,73
Ústecký kraj	69 643	832,85	4,98	94,00	1,03
Česká republika	783 321	745,54	7,07	91,58	1,35

Počet léčených diabetiků k 31.12.2009

Území, okres	Počet léčených pacientů				Počet nově zjištěných onemocnění		
	celkem	z toho v %		u PL pro dospělé v %	celkem	z toho v %	
		muži	ženy			muži	ženy
Děčín	10 765	46,95	53,05	8,60	660	49,39	50,61
Chomutov	10 279	44,51	9,40	37,68	734	47,96	52,04
Litoměřice	10 606	47,57	52,43	9,40	427	55,74	44,26
Louny	6 331	45,66	54,34	18,26	516	47,48	52,52
Most	8 164	45,50	54,50	18,54	443	51,47	48,53
Teplice	12 338	45,54	54,46	22,22	772	49,74	50,26
Ústí nad Labem	11 160	46,54	53,46	28,92	647	48,38	51,62
Ústecký kraj	69 643	46,08	53,92	20,73	4 199	49,68	50,32
Česká republika	783 321	46,46	53,54	15,65	61 357	48,77	51,23

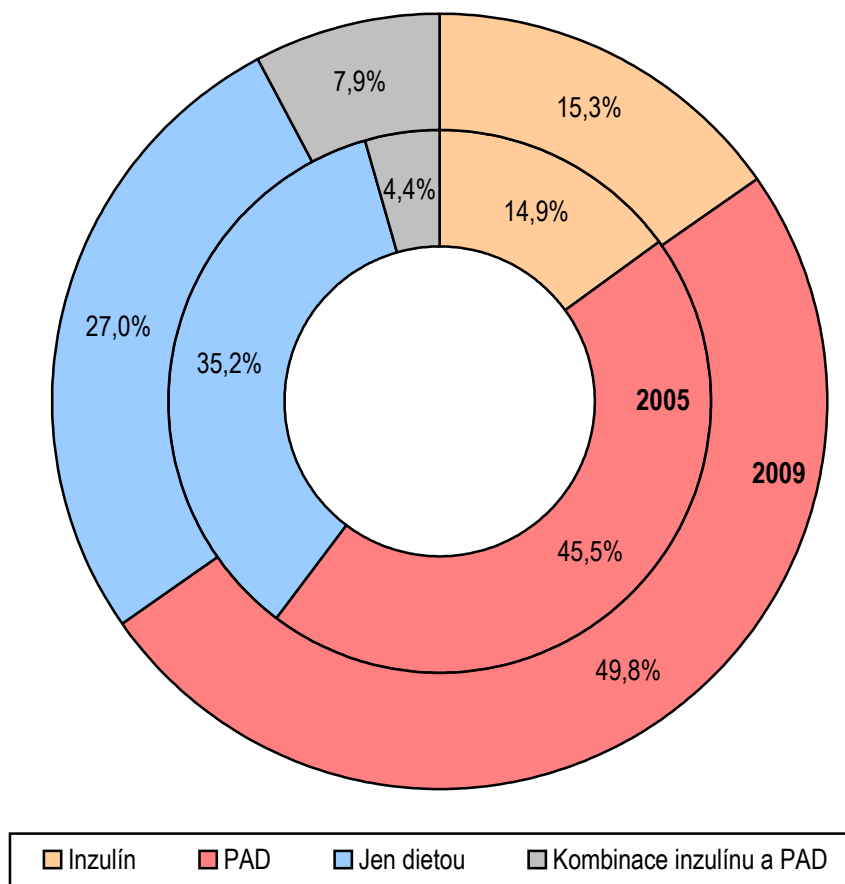
Počet léčených osob s chronickou diabetickou komplikací

Území, okres	Diabetická						
	nefropatie		retinopatie		noha		
	celkem	z celku s renální insuficiencí	celkem	z celku		celkem	z celku s amputací
				proliferativní	slepota		
Děčín	665	296	847	185	31	489	96
Chomutov	1 024	417	1 041	150	29	244	74
Litoměřice	694	164	1 111	272	21	481	93
Louny	670	161	689	139	24	398	75
Most	689	220	501	89	15	764	135
Teplice	972	497	1 305	231	16	450	74
Ústí nad Labem	1 665	489	1 282	257	17	336	59
Ústecký kraj	6 379	2 244	6 776	1 323	153	3 162	606

Léčení diabetici podle druhu léčby

Území, okres	Jen dietou		PAD		Jen inzulínem		Kombinací inzulínu a PAD	
	absolutně	na 10 000 obyvatel	absolutně	na 10 000 obyvatel	absolutně	na 10 000 obyvatel	absolutně	na 10 000 obyvatel
Děčín	3 119	229,78	9	0,69	1 739	128,11	982	72,34
Chomutov	2 870	226,99	5 130	405,73	1 509	119,35	770	60,90
Litoměřice	2 629	222,72	5 369	454,85	1 879	159,18	729	61,76
Louny	1 895	217,16	3 336	382,29	743	85,14	357	40,91
Most	1 297	110,60	4 762	406,06	1 220	104,03	885	75,46
Teplice	4 224	324,96	5 660	435,43	1 625	125,01	829	63,78
Ústí nad Labem	2 751	226,50	5 504	453,16	1 967	161,95	938	77,23
Ústecký kraj	18 785	224,65	29 770	356,02	10 682	127,74	5 490	65,65
Česká republika	188 226	179,15	379 930	361,60	132 185	125,81	82 980	78,98

Léčení diabetici v roce 2005 a 2009

Vývoj počtu léčených diabetiků na 100 000 obyvatel v letech 2000–2009

